

Päätös vesihuoltolain (119/2001) mukaisesta vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittämismuutoksesta vapauttamisesta

YMPLTK 25.05.2023 § 40
82/11.02.01/2023

Asikkalan kunnan ympäristönsuojeluun on tullut vapautushakemus vesijohtoon ja jätevesiviemäriin liittymisestä. Liittämismuutoksen vapautushakemus koskee kiinteistöä 16-421-12-86, osoitteessa Joenkulmantie 17, 17130 Vesivehmaa. Kiinteistö sijaitsee vesilaitoksen toiminta-alueella, taajama-alueella sekä osittain muuhun vedenhankintakäyttöön soveltuvalla pohjavesialueella (Vuori 0401622).

Vesihuoltolain (119/2001) 10 §:n mukaan vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella oleva kiinteistö on liitettävä laitoksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin. Kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi hakemuksesta myöntää toistaiseksi voimassa olevan tai määräaikaisen vapautuksen kiinteistön liittämismuutoksesta (11 §). Vapautus voidaan myöntää vain, jos liittäminen verkostoon muodostuisi kiinteistön omistajalla kohtuuttomaksi, kun otetaan huomioon kiinteistön vesihuoltolaitteiston rakentamisesta aiheutuneet kustannukset, liittämismuutoksesta aiheutuvat kustannukset, vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäinen tarve tai muu vastaava erityinen syy. Vapauttaminen ei myöskään saa vaarantaa vesihuollon taloudellista ja asianmukaista hoitamista vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella. Edellytyksenä vapauttamiselle on, että kiinteistöllä on käytettävissä riittävästi vaatimukset täyttävää talousvettä. Tämän lisäksi jätevesien johtaminen ja käsittely tulee järjestää ympäristönsuojelulaissa säädettyjen vaatimusten mukaisesti.

Kyseessä on kiinteistö, jossa harjoitetaan majoitustoimintaa. Talousvesi otetaan kiinteistöllä sijaitsevasta rengaskaivosta, josta vesi johdetaan paineellisena vesijohtoa pitkin rakennukseen. Rakennuksen varustelutasoon kuuluu esimerkiksi vesikäymälät, lämminvesivaraaja, pesukoneet sekä suihkut. Kaivoveden laadusta on tehty analyysit vuonna 2022, mutta tutkimustulokset eivät sisällä kaikkia talousveden laatuvaatimuksia ja -suosituksia mittaavia muuttujia (STM:n asetus pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista 401/2001, liite II). Raudan pitoisuuden osalta laatusuositukset eivät täyty. Hakemuksen mukaan kaivo on kuitenkin ollut riittoisa, eikä kiinteistön aikaisemmalla omistajalla ole koskaan ollut vesipulaa.

Jätevedet johdetaan omaan jätevesijärjestelmään, jossa on kolme peräkkäistä betonista umpisäiliötä. Säiliöiden tarkka kokonaistilavuus ei ole tiedossa, mutta ensimmäisen saostuskaivon halkaisija on noin 2 metriä. Kaivoissa ei ole ylitäytön ilmaisia. Järjestelmä on rakennettu vuonna 1973. Jätevesijärjestelmä täyttää ympäristönsuojelulaissa sekä kunnan ympäristönsuojelumääräyksissä säädetty vaatimukset, mutta järjestelmän kunnosta ja säiliöiden tilavuudesta ei ole varmuutta, joten riittävyttä ja toimivuutta ei voida kunnolla arvioida. Jätevesijärjestelmää ei myöskään ole käyty paikan päällä tarkistamassa eikä siitä ole toimitettu jätevesijärjestelmän selvitystä. Hakemuksessa perustellaan, että on todella

epätodennäköistä, että motelli tulisi toimimaan ympärivuotisesti täydellä kapasiteetilla niin, että nykyinen käytössä oleva vesi-viemärijärjestelmä ei olisi riittävä. Majoitustoimintaa on kuitenkin tarkoitus laajentaa, sillä kiinteistölle on suunnitteilla caravan- ja telttailualue sekä lisärakennuksia.

Hakemuksen mukaan kiinteistönomistajat eivät olleet ostamishetkellä tietoisia siitä, että kiinteistöä koskee vesihuoltoon liittämismääräys. Kiinteistön korjaustarpeita ja laajennussuunnitelmaa tehdessä ei ole budjetoitu vesihuoltoon liittymistä. Koska velvollisuudesta ei tiedetty, kiinteistön rengaskaivo kunnostettiin 2022 ja se kustansi 3587,96 euroa. Muita vesihuoltolaitteiston rakentamisesta johtuvia kustannuksia ei ole ilmoitettu. Hakijan suunnitelmien mukaan viemäriinjohto olisi mahdollista vetää liitoskohtaan pihan poikki, mutta silloin pitäisi kaivaa uuden rakennetun pihakivialueen, uusitun parkkipaikan sekä istutusalueiden lävitse. Piha ei kuitenkaan ole asfaltoitu. Vesijohto taas oli mahdollista laittaa kulkemaan tontin länsirajaa pitkin, jolloin rakennettava linja olisi pidempi kuin suoraan mentäessä. Hakemuksen mukaan kaivuutyöt, tarvikkeet, maa-ainekset sekä syksyllä 2022 tehtyjen pihatöiden uusiminen tulisi maksamaan noin 50 000–60 000 euroa. Kaikkiaan, jos lasketaan yhteen kaikki nykyiset ja tulevat kulut, kokonaiskustannukset olisivat hakijan mukaan yli 82 000 euroa. Perusteluita vesihuoltolaitoksen palveluiden vähäiselle tarpeelle eikä muille erityisille syille ei ole esitetty.

Hakemukseen pyydettiin täydennystä 23.2.2023 koskien verkostoon liittämistä johtuvia kustannuksia ja niiden kohtuuttomuutta. Kustannusarviot sekä muut perustelut toimitettiin 12.3.2023. Tämän lisäksi pyydettiin 13.3.2023 täydennystä koskien tarkempaa jätevesijärjestelmän selvitystä sekä laajempaa kaivovesianalyysia, mutta näitä tietoja ei toimitettu.

Vesihuoltolaitoksen mukaan kiinteistön omistaja on tehnyt liittymishakemuksen vesijohtoon ja jätevesiviemäriin 20.4.2023 ja toivonut liittämisaikaa kahden vuoden päähän.

Hakemuksen liittyen on kuultu terveys- ja ympäristöviranomaisia sekä vesihuoltolaitosta.

Aurinkovuoren Vesi Oy on lausunut hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Vesihuoltolaitoksen ei ole esteitä liittää kiinteistöä 16-421-12-86 verkostoon. Vesihuoltoyhtiö tulee esittämään liittymispisteen liittäjälle. Alueelle on rakennettu runkoverkosto ja sen kannattavuus on katsottu alueen kiinteistöjen määrällä. Vapautuksen myöntäminen heikentää yhtiön mahdollisuutta ylläpitää rakennettua vesihuoltolaitoksen kunnallistekniikkaa.

Päijät-Hämeen ympäristöterveys on lausunut hakemuksesta seuraavaa (lyhennelmä):

Talousveden laadun turvaamiseksi vakituinen asutus tai liiketoiminta tulisi lähtökohtaisesti liittää kunnan talousvesi- ja viemäriverkostoon. Mikäli

vapautus liittymisvelvollisuudesta myönnetään, se tulisi ensisijaisesti myöntää määräaikaisena.

Kiinteistön kaivo on kunnostettu vuonna 2022 ja hakemukseen on liitetty tutkimustulos kunnostuksen jälkeen otetusta vesinäytteestä. Tutkimus ei kuitenkaan sisällä kaikkia sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen pienten yksiköiden talousveden laatuvaatimuksista ja valvontatutkimuksista (401/2001) liitteen II mukaisia muuttujia. Jotta voidaan arvioida talousveden laatua kattavasti, tutkimustuloksen pitää sisältää kaikki asetuksen liitteen II mukaiset muuttujat. Tutkittujen muuttujien osalta laatusuositukset eivät täyty raudan osalta, sen pitoisuus on merkittävästi kohonnut. Myös mangaanipitoisuus on melko korkea, joskin vielä enimmäispitoisuuden raja-arvon alapuolella. Mikäli kiinteistöä ei liitetä vesijohtoverkkoon, sen talousvesijärjestelmään tulisi asentaa suodatin rauta- ja mangaanipitoisuuksien alentamiseksi, varsinkin kun kyse ei ole pelkästään yksityistaloudessa käytettävästä talousvedestä. Edellä esitetyillä perusteilla terveydensuojeluviranomainen ei puolla vapautuksen myöntämistä kiinteistön velvollisuudesta liittyä talousvesiverkostoon.

Terveydensuojelullista estettä myöntää kiinteistölle vapautus velvollisuudesta liittyä viemäriverkkoon ei ole, mikäli kiinteistön jätevesien käsittely täyttää ympäristönsuojelulain vaatimukset. Päijät-Hämeen ympäristöterveys on antanut Asikkalan rakennusvalvonnalle 27.2.2023 lausunnon Asikkalan Motelli Oy:n rakennuslupahakemuksesta. Hakemus koskee motellirakennuksen pihapiiriin sijoitettavia caravan- ja telttapaikkoja sekä näitä palvelevia huoltorakennuksia ja grillikatosta. Tiedossa olevat suunnitelmat toiminnan laajentamiseksi tulisi ottaa huomioon, kun arvioidaan kiinteistön oman jätevesijärjestelmän riittävyttä ja toimivuutta. Ainakin kiinteistön jätevesijärjestelmän tilavuus suhteessa toimintaan tulee varmistaa ennen mahdollisen vapautuksen myöntämistä. Kiinteistön jätevesien käsittelystä ei saa aiheutua haittaa pohjaveden laadulle.

Sovelletut oikeusohjeet:

Vesihuoltolaki (119/2001) 10 §, 11 §

Asikkalan kunnan ympäristönsuojelumääräykset 1.7.2021 5.3 §

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 154 §, 155 §, 156 §

Valmistelija

Vs. ympäristönsuojelutarkastaja Kristiina Myller
puh. 044 778 0271, sähköposti: etunimi.sukunimi@asikkala.fi

Esittelijä

Ympäristönsuojelusihteeri Ahava Terhi

Päätösehdotus

Ympäristölautakunta ei myönnä kiinteistölle vapautusta liittämisenvelvollisuudesta.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella ja etenkin taajamassa kiinteistön liittäminen vesihuoltoon on pääsääntö. Vapautuksen edellytykset eivät täyty kohtuuttomuuden osalta. Vesihuoltolaitteisto on vanha eikä sen viimeaikaisesta kunnostamisesta ole aiheutunut kohtuuttomia kustannuksia. Vesihuoltolaitoksen palveluiden tarpeen ei voida katsoa olevan vähäinen, koska kiinteistöllä on majoitustoimintaa, paineellinen vesi ja siellä syntyy

jätevesiä. Liittämisestä aiheutuvat kustannukset eivät ole tavanomaista suuremmat, sillä liittäminen ei vaadi esimerkiksi räjäytystöitä tai päällystettyjen teiden läpi kaivamista. Tämän lisäksi vesihuoltolaitoksen mukaan vapautus heikentäisi sen mahdollisuutta ylläpitää vesihuoltoa toiminta-alueellaan.

Vapautuksen edellytyksiä talousveden riittävyyden tai jätevesien käsittelyn osalta ei tarvitse tarkastella, jos vapautusta ei olla myöntämässä. Kiinteistö tulee liittää vesijohtoon ja jätevesiviemäriin vesihuoltolaitoksen osoittamassa aikataulussa, kuitenkin viimeistään 31.12.2025.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.